

Senad Dizdarević

Vpliv hrane in prehrane na kreativnost. In narobe.

V Hrustaniji je čisto normalno, da piščanci hodijo po tleh kot vsi drugi dvonožniki. Spreletavajo se čez prehode čez ceste, se ogledujejo v izložbenih steklih, stečejo po stopnicah in kljunéjo v pozdrav. Ljudje in drugi se obnašajo popolnoma naravno. Piške nikomur nič ne hočejo in nikomerji jih pustijo prમેjduš. Razen v času malic. Tedaj postanejo pernatí kljunonožci malce bolj previdni. Človek bi rekel, da skoraj nevidni. Vendar so Hrustanci hitrejši. Na skrivaj se približajmo bančnemu uradniku, ki se je namenil na pšanca. Nezainteresirano se sprehaja po pločniku in neopazno opazuje potentne malice. Sončna očala zakrivajo zobate veke. Tedajci se mu približata dve bedri, ki nosita težo cmokajočih zalogajev, ki nič ne sumijo. Uradnik nenadoma izstrelí roko in zgrabi vrat za vrat. Med dviganjem mu napetost v roki pove, da se je dobro stegnil. Pernatega pretežka v levo roko in ga poleže po podlahti. Se pravi: leva roka je iztegnjena, leva pest drži vrat, ta pa uradniku kaže hrbtno podrepje. Leva roka elegantno vrže podrepje v zrak, desna pa ga s preciznim sunkom nabode na raženj. Pšanc je zdaj na področju med zapestjem in komolcem desne roke ali na t. i. ročnem ražnju. Ga imate? No, v trenutku sunka se je zgodilo tole: pritisk je očistil notranjost in porinil polnjeno drobovino v glavo, ki ni prenesla takega navala domišljije in je raje odletela. Na njenem mestu se je pojavila uradnikova roka in nekajkrat veselo tlesnila s prsti. Malica se je brezglavo nakurjepoltila in spustila perje od sebe. Z ličnim pripravkom stopi uradnik do bližnjega žara na vogalu in se postavi v krog med maličarje. Iz žepa potegne zavitek začimb, potrese, vtire in zmasira mesnatega ter ga pristavi k ognju. Ko je bil še mlajših rok, se je pred prijatelji rad postavljaj z dvoročnim ražnjem, vendar pa je tudi enoročen prav prijetno priročen. Nudi ti proste roke za kozarček, med obedom pa se lahko še rokuješ z znanci.

Tako sem ga opazoval, ko k meni stopi neki turist in pravi: "Kako to, da ga nič ne speče, ko ga peče?" Začudeno sem se začudil: "Zakaj pa misliš, da ima na rokah črne dokomolčnike"?!
 Vsega je poslušal in se ni ničesar odzval.

The signed

Imel jo bom, sem rekel. Dovolj mi je podstrešnega golobarjenja in kletnega podgancarstva. Svojo hišo bom imel in prav mi je tako. Od nekod sem vzel štiri budne in precizne pse in nas popeljal tja na poloblo stran sveta. Tja izza prašnih kozolcev pajčevin, prek potočnih postrvi mostov, po bosih trav stopinjah v nevidne tišine bleščavo. Svoj mir, sem zakoličil čuvaje na nebeške strani, in stopil dol do biroja. Tudi tam, kjer so bili ponavadi, so bili fantje. Zaležavali so na dvorišču in čakali na fure. Nekateri niso delali nič, drugi pa so si nasprotovali glede najnovejših podatkov. Tretji so pljuvali v brk in preklinjali te grde delovne navade. V tem trenutku sem se prikazal okrog vogala. Tik pred iztekom tega trenutka sem si vzel še čas za presenečenje spričo vika in krika, ki je, ki me je, ki so ga, ker smo si ga, kaj pa je, od kod pa ti, kdo pa si, a ja, fantje, dajte no, kaj bi rad, a, tako, hej, prijatelj, jaz sem prvi, auuu, spričo vika in krika. Dvignil sem ušesa in jih podkrepil še z dvigom rok. Fantje so se mirno spustili nazaj na tla. Na dvorišče je vstopil pomožni predelavec v mesnatih škornjih in se pred vsemi razkoračil z rokami na riti. Z blagohotnim nasmehom sem prekinil nadaljnje koračenje. Tri fantje bi vzel in tri vodnike za njimi. Kandidati so se začeli napihovaje napenjati in se kazati močno vzdržljive. Zajemali so sapo in jo ves čas zadrževali. Škornjavec je počakal do zadnjih izdihov in s hitrimi pogledi oddvojil trojico. Burno so spokali delovne potrebščine in se postavili v prvo vrsto. Prav tako so se prikazali njihovi vodniki in jih zapoprijeli. Svojo kajžo, sem se zavihal, in še sam zagrabil četrtega, ki mi je bil najbliže pri nogi. Tako bo hitreje, in tako smo odšli. Spet sem nas peljal čez vse tiste kitice in kmalu smo zaslišali pasje revskanje. I, seveda. Jezike so imeli čisto iz sebe, saj se tako vsaksebi še navohati niso mogli. Odvezal sem jih muke in z izbuljenimi očmi so se strnili v krog. Nekaj časa smo jih spontano opazovali, potem pa je na delo stopil čas. Naravnali smo si ure, medtem pa sem najprej razrešil dilemo premikanja časa na cerkvenih urah. Le kako, so zazevali proti meni. Oče stopi k zvonu in ga bije svojo uro. Ja, kaj pa za nazaj, so se popraskali pod pazduhami. Potem pa stopi na drugo plat, zvonko odbijem napad. Fantje bi se še kar najedali o večnosti tikanja in takanja, zato s ploskom prekinem očitne začetke delovnega sprenevedanja. Zdaj se pripravljamo na delo. Zadelavci so Jane, Dane in Mane; karjolarji pa Beli, Deli, Celi in Seli; psi Čufo, Mufo, Cufo in Pufo. In jaz sem jaz. Porokujemo se in se premerimo. Ja, bo. Bo, bo.

Niti najmanj me ni skrbelo, da bi hišo kam odprhnilo, in ker bo temeljila na medsebojnem in medtebojnem zaupanju, ne potrebujem prav nobenega sidrišča. Da bi imeli dober pregled, smo začeli z okni. Odmerili smo velike prazne luknje, jih štirivogelno naokvirili in postavili na svoja mesta.

Medtem se je v bližnjem gozdu dogajalo nekaj čudnega. Ker zdajle nimam časa, bom šel kasneje pogledat.

Okna smo preskusili in bili zavoljo skoz vidnosti še bolj odprti do drugega. Ob tej priložnosti sta Celi in Beli v lamberju ročno zavrtela eno pol pol mešanico. Na dušek smo nagnili v nazdrav. V grlu nam je prišlo toplo, zato smo se spravili sezidat en mrzel hladilnik.

Ljudje karjole so bili pogruntavščina novega časa, ki si je prizadeval za humanizacijo dela in človeškega telesa od blizu. Karjolarji so fizično dokazovali pomembno nujnost neposrednega stika z delom. Seveda pa sam proces delovnega počlovečenja ni potekal premočrtno. Kontraši iz vrst starih sentimentalcev so ga parodirali z raznimi protiizumi in zvijačami ter tako smešili čutno približevanje delu kot takemu. Trdili so, da mora biti med človekom in delom spodobna distanca, če naj bi se posameznik lahko v miru razvijal. Znan je primer, ko so kar za šalo ujeli mlinarjevega pogonskega, revšeta natočili z neznano mešanico, ga porinili in pustili, da se je v prazno iztek.

Vodniki smo stopili vsak k svojemu in se začeli že spet pripravljati. Z Delijem sva bila parna dvojka. Obležene je imel aerohidravlične hlače dokolenke, za odkolenke pa je imel navadne gležnjarko. Nosil je še majico s startno številko, obvezna sončna očala in podložene rokavice.

Na delovišču je bilo že prijetno živahno. Za pokušino sem Deliju naložil nekaj steklenic, ga prijel za gležnje in porinil v korak. Gladko sva stekla proti hišnemu pragu. Stisnem ga za gleženj in zavijeva, potem pa zategnem obe nogi naenkrat naprej in se ustaviva. S fanti nekajkrat zaokrožimo in hladilnik stoji. Naložimo ga, se sprostimo v počitek in ga počasi praznimo.

Odmaknem se malce v stran, se pogledam naravnost v oči, si položim roko na srce in začnem po pravici premišljevat. Okna in hladilnik že imam, kaj še potrebujem. Če ostanem pri tem, bom živel v sila zračno hlajenih okoliščinah. Kaj pa posteljni pribor? Pa če pridejo obiski? Kaj pa, če me komar useka? Kaj pa, če me ne?

Ja, da, že vidim. Določena posteljna površina že mora biti pri bajti. Točno to, vse v enem, eno v vsem, zbobnam fante na kup. Delali bomo naprej, do zadnje kaplje znoja. Vsi prestrašeno otrpnejo. No, saj ne mislim čisto do konca, malo si ga bomo pustili, da se nam robci v žepih ne posušijo. Gremo na posteljo, je naslednja komanda. Ker sem dovolj samoziv, imam v čislih rad prostorno vzmetenje. In ker sem še desničar, bo za desno nočno omaro stal hladilnik, na levo stran se bo postavil štedilnik. Pri nogah pa bom hranil copatke. Postelja bo nekam lesena, in tako se začne. Fantje so res spretni in en dva tri. Zgrabijo letvice, si jih položijo na kolena, se primejo in z nohtavimi rokami bržkone nažagajo poljubne velikosti. Pod posteljo pustimo dovolj prostora za prah in druge strahove in jo po celem prav lepo pooblamo. Potem naredim krog in preštejem grčave oči in jim pomežiknem. Pomerim posteljo in se spustim na vzglavnik in se ob njem rahlo počesem. Ja, med hladilnikom in štedilnikom se marsikaj zgodi. In tako tudi bodi. Medtem so me fantje enakomerno obkrožili, pogledal sem na uro, in ker še ni bila zadnja, sem hitro vstal.

Dan je počasi temnel, na vrsti je bila noč. Sicer pa, hiša stoji, dovolj bo za danes.

Razrahljam disciplino, pasove in ovratnike. Fantje si ritmično in vzajemno čedijo hrbtišča. Čistoča je pol higiene, drgnejo žajfe. Sam pa še pred temo odidem v bližnji gozd, kjer se je prej nekaj čudnega dogajalo, ne. V bližnjem gozdu pridem na bližnjo jaso. Takoj vidim zajca, ki se pase zase. Hmja pa v bližnjem gozdu zagledam orla in njegove. Tudi oni si pretegujejo kljune za večerni grižljaj, le da zajec tega še ne ve. Sivi orel se dvigne in strmoglavi. Narava, kako si precizna, me prešine med ušesi. Orel se razkrili in zasenči zajca v predzadnjih žarkih, ki zapuščajo sonce. Zajec se je za hip zamislil, trenutek kasneje pa je imel že druge probleme. Kot edini gost je letel na lastno večerjo. Zatem se je orel spustil še po glavo solate, a se je tik pred njo premislil, saj je kratkorepec tako prežehtan z vitamini, da mu ni treba pretiravati z vegetacijo. Težko si odtrgam prizor od oči, a. Obrnem se in se vrnem.

Fantje sedimo okrog ognja in se goreče spogledujemo. Namesto večerje pojemo delovno spodbujevalne pesmi, s ploskanjem si grejemo roke in žulji hvaležno pokajo.

Vedno pride naslednji dan. Prvi petelini se že kadijo na krožnikih, ko si s fanti intimno segamo v roke in se otipavamo po plečih. Z vedrim čelom jim pokažem pot, se preselim na drugo stran svinčnika in začnem z zgodbo svojega življenja.